

Det började med ett telefonsamtal sent en eftermiddag strax efter Dagens eko. Mycket i mitt liv har börjat på det sättet. Ibland funderar jag på att säga upp abonnemanget. Jag tog luren halvsovande, nyheterna får mig alltid att slumra till. Det är något lugnande med den dagliga blandningen av olyckor, mord och krig. Kanske är det bara bekräftelsen på att hemska saker kan också inträffa utan att jag är direkt inblandad.

"Hej, Kirre, jag hoppas jag inte stör?"

Den mjuka rösten fick mig att vakna till med ett ryck. Ett telefonsamtal från Hugo innebär problem. Han ringer inte mig för att snacka skit. Inte med en sådan som mig. Ringer han, så vill han något och oftast inte samma sak som jag.

"Ingen fara", svarade jag försiktigt.

"Jag vill be dig om en tjänst. En av mina goda vänner skulle vilja träffa dig. Han har ett affärsförslag som han vill diskutera med dig."

Hans ton avslöjade att den gode vännen fanns i rummet. Jag tvekade; jag ville inte bli indragen i deras affärer. De affärer Hugo sysslar med brukar kallas för grovt narkotikabrott i tingsrätten.

En motorcykel blåste förbi på Bergsgatan och dränkte alla andra ljud. Jag höll luren mot fönstret så att Hugo skulle höra motorvrålet. Det var en Harley Davidson med underdimensionerad ljuddämpare. Oljudet gav mig lite andrum. När jag inte kunde vänta längre sa jag:

"Jag lovar inget, men visst kan jag träffa honom."

"Kan han komma upp till dig?"

"Varför inte?"

Hugo släppte upp sekretessknappen och det blev tyst i luren. Pausen blev omotiverat lång, tydligen väckte förslaget ett visst motstånd, men när Hugos röst återkom var den lika neutralt vänlig som tidigare.

"Då är han hos dig om en halvtimme. Det är nog bäst att ni träffas utan mig, men du kan komma upp till mig på Dickens senare om det är något du undrar."

Han la på luren innan jag hann ställa frågor. Jag gick ut i köket och satte på kaffe. Medan jag väntade ställde jag mig framför spegeln och stirrade mig själv i ögonen. Jag såg ingenting oväntat. Resignerat gjorde jag en grimas. Jag kände en viss olust inför mötet. Hugo är någon jag känner, inte en av mina vänner. Det var ledan som fått mig att samtycka. Dagarna blir långa när man är trettiosju och förtidspensionerad. Min kalender är inte direkt fulltecknad. Jag hade försökt ge mitt liv mening genom att supa ner mig, men när jag väl insett att jag söp på grund av att jag inte vågade råna banker fungerade det inte längre. Den enda drog som någonsin gett mig något är spänning. Adrenalinruset strax innan man går in i en bank slår alla syntetiska droger. Kvällens möte kunde kanske ge lite stimulans. Visade det sig att de ville att jag skulle hämta ett litet paket någonstans kunde jag alltid säga nej.

Jag gjorde en runda i lägenheten medan jag väntade på min besökare. Allting var i sin ordning. Det är det alltid. Jag har bott för länge i en-rummare med galler för fönstren för att låta det slamma igen. Har man bara ett begränsat utrymme måste man hålla det organiserat för att inte spy på sig själv. Sådana vanor sitter i när man kommer ut. Allting har sin särskilda plats och jag dammsuger regelbundet. Som vanligt kände jag en behaglig värme när jag såg över min lägenhet. Jag har inte haft egen bostad tillräckligt länge för att det ska vara något självklart.

Signalen var hård och bestämd. Motvilligt gick jag ut till ytterdörren. Av gammal vana kikade jag i tittögat innan jag öppnade. Jag kunde inte se något för min besökare hade ställt sig vid sidan om dörren.

Min hall har alltid tidigare verkat fullt tillräcklig men han fyllde upp den så effektivt att jag funderade på att riva väggen in till sovrummet. Ändå var han inte fysiskt särskilt stor. Det var hans aggressiva och självsäkra utstrålning som tog upp utrymmet. Han räckte fram handen som jag lite fumligt tryckte.

"Hans Stenhammare."

Det var en konferensröst tränad att tränga igenom ljudridåer. En vacker röst. Manlig och med brett register.

"Erik Oskarsson", mumlade jag och önskade att jag bytt namn jag också.

"Får jag stiga på?"

"Självfallet."

Jag märkte irriterat att jag använde samma lätt uppblåsta ordval som Stenhammare.

"Du får ursäkta att jag är sen. Det inträffade en mindre kris på kontoret", sa han medan han hängde upp en vacker kashmirrock vid sidan om min slitna trenchcoat. Trenchen såg ut som om den helst ville gömma sig i klädskåpet när den lina kashmiren strök sig längs den. Mina urtvättade Levis Dockers kändes som någonting från Frälsningsarmén jämfört med hans eleganta mörkgrå, tredelade kostym. Att jag hade på mig en väl struken vit bomullsskjorta var bara en svag tröst. Ändå fick jag en känsla av att Stenhammare tyckte om vad han såg när han lät blicken glida över mig. Det är klart, behöver man en skum typ, så vill man inte att han ska se ut som något ur Svensk Gamtidning. Han stannade upp ett ögonblick framför hallspegeln och rättade till ett hårstrå som inte låg helt rätt, innan han gick in i mitt vardagsrum. Jag kände hur han studsade till när han såg soffan, vilket gladdde mig. Socialen var tillmötesgående nog att förse mig med pengar för att köpa möbler när jag blev förtidspensionerad. Ett prydligt men lite anonymt IKEA-möblemang som senare blev sönderslaget av några galningar. Hugo ersatte det med ett betydligare exklusivare, sedan jag ofrivilligt gjort honom en tjänst. Mina nuvarande möbler kommer från Silverberg och har kostat löjligt mycket pengar. Jag skulle aldrig själv drömma om att lägga ner så mycket pengar på något man kan riskera att snabbt tvingas lämna efter sig. Nu när jag fått det gratis, är det ganska behagligt att kunna titta på sin skinnsoffgrupp och inse att den kostar en årslön för en kne gare. De möbler jag själv betalat kommer från IKEA men det är mest bokhyllor. Bokhyllan Billy som man säkert kan hitta i några hundratusen svenska hem. Funktionell och neutral men inte särskilt uppseende-väckande.

"Vill du ha kaffe?", frågade jag.

"Om det inte är för mycket besvär."

"Jag har redan lagat."

Jag hämtade mina vanliga slitna temuggar från köket. Det bästa man kan säga om dem är att de rymmer stora mängder kaffe. Stenhammare verkade inte se kopparna, utan vinkade bara avvärande när jag höll fram socker mot honom. Vi satte oss tillrätta på var sin sida av soffbordet. Ingen av oss sa något, vi nöjde oss med att studera varandra noga, som förhandlare inför årets lönematch. Han såg mig i ögonen på ett sätt som skvallrade om att han tränat framför spegeln. Blicken var fast riktad mot min näsrot, vilket skulle ge intryck av att han kunde se mig i ögonen hur länge som helst utan att blinka. De bruna ögonen var hårda på ett sätt bruna ögon sällan är. Nots sitt löjliga namn var han en kraftfull person. Strax över femtio och med en omisskännlig aura av makt. Ansiktet bar de hårda linjer man finner hos den som nått toppen utan att få något gratis.

"Jag vet inte riktigt var jag ska börja. Du är den förste jag talar med, med undantag för polisen."

Jag väntade med uttrycksöst ansikte. Om han trott att jag skulle vara smickrad, blev han besviken.

"Först bör jag kanske nämna hur jag känner Hugo. Faktum är att jag träffade honom för första gången idag. Däremot gjorde jag för en tid sen hans sväger en tjänst. Ingenting olagligt och ingenting som har med hans affärer att göra."

Han försökte säga att han inte var inblandad i Hugos knarklangning. Det hade jag heller inte trott. Knarklangare finns i alla samhällsskikt och av alla modeller, men jag kände på mig att Stenhammare betraktade det som fantasilöst att behöva göra sina pengar på det sättet. Är man begåvad och skrupelfri erbjuder vårt samhället goda möjligheter att tjäna pengar utan att man behöver riskera tio år på kåken.

"Hur träffade du Hugos sväger?"

"På Kumla - vi satt på samma avdelning."

Han tvekade inte när han sa det. De flesta människor avslöjar bara motvilligt att de har suttit inne. Inte Stenhammare. Han hade inget att skämmas för. Men han lutade sig framåt innan han fortsatte.

"Faktum är att min position är sådan att jag inte under några förutsättningar får associeras med Hugo. Mina affärer är visserligen helt legala, men vissa människor anser att dom inte borde vara det."

"Pornografi?", sa jag för att jävlas och ett kort ögonblick såg han chockerad ut.

"Verkligen inte! Jag sysslar med export och import, främst med före detta Sovjetrepubliker."

Jag frågade inte mer. Det var hans ensak vad han tjänade sina pengar på. Artighetsfraserna var över och nu bytte han tonläge. Hittills hade vi småpratats som om vi träffats med cocktailglas i händerna. Jag började nästan berätta lite om mina egna affärer för att vara artig. Lyckligtvis var han inte intresserad.

"Jag har en dotter som är tjugo år gammal. Hon läser på Lärarhögskolan här i Malmö."

"Ja?"

"Hon försvann för nästan två månader sen."

Han gjorde en paus för att tänka igenom nästa formulering. När han tog upp tråden igen var det med en terminologi hämtad ur en lärobok i avtalsrätt.

"Vi har ett avtal. Jag betalar henne en summa motsvarande studielånet men utan återbetalningskrav. Motkravet är att hon sköter sina studier. För en vecka sen började terminen och Karin skulle varit på plats på Lärarhögskolan. Det var hon inte."

Han diskuterade dotterns försvinnande med mindre inlevelse än jag ägnar valet av en ny kaffebryggare.

"I vilket sammanhang försvann hon?"

"Tydligt var hon på Roskilde-festivalen. Någon slags poptillställning." Poptillställning lät som gruppsex när han sa det. "Där försvann hon från sina vänner och sen dess har inge sett till henne. En av hennes väninnor ringde mig när hon inte hörde av sig."

"Vad säger snuten?"

"Polisen säger att hon är myndig, och att hon säkert bara har träffat någon pojke på festivalen."

Stenhammare gjorde en ny paus medan han övervägde hur personlig han skulle bli.

"Problemet är att min relation till min dotter inte har varit den bästa, sen jag separerade från hennes mor. Polisen anser, att det under dessa omständigheter inte är onaturligt att hon inte brytt sig om att underrätta mig. Vi kanske inte direkt umgås. Jag har min firma och är dessutom omgift. Men det är inte det saken handlar om."

"Har hon egen lägenhet?"

"Ja. Hon har en liten trevlig tvåa ute i Slottsstaden som jag köpt till henne."

Jag fick en känsla av att de viktiga orden i meningen var "som jag köpt till henne".

"Erik. Jag vill att du hittar Karin. Har hon försvunnit godvilligt vill jag veta varför. Trots allt har vi ett avtal och Karin måste lära sig att avtal ska hållas. Och är hon på något sätt i svårigheter ska hon få all hjälp jag kan ge henne. Jag bad Hugo rekommendera en pålitlig man med goda kontakter i Köpenhamn."

Samtalet påminde mycket om de jag brukade ha förr i tiden när jag kom ut från fängelset. Det var alltid någon som hade ett frestande förslag. Trots att jag visste att det bara kunde sluta på ett sätt vann frestelserna ändå alltid. Den här gången var det inte en kompis med tre dagars skäggstubbe som erbjöd mig snabba pengar, utan en prydlig affärsman i mörkgrå kostym. Pengarna spelade inte så stor roll, men chansen att få vara med och leka igen var oemotståndlig. Ändå ville jag gardera mig så långt det gick.

"Du vet att jag inte arbetar för Hugo."

"Det är ett av skälen till att jag vill anställa dig. Jag skulle betrakta det som en personlig tjänst, om du ville acceptera uppdraget."

Han fick det att låta som om jag skulle rädda påvens liv. Första steget till helgonförklaringen.

"Okej, jag ska göra ett försök. Men jag lovar inga resultat."

Stenhammare tog fram ett igenklistrat kuvert och la det framför mig.

"Här finns allt du behöver veta."

Jag rörde det inte utan nickade bara.

"Vill du att jag rapporterar kontinuerligt?"

Jag ryckte till när jag hörde vad jag själv sa. Hans sätt att tala var verkligen smittande. Jag hoppades att skadan inte var bestående.

"Det är inte nödvändigt. Jag är bara intresserad av slutresultatet."

Han gav mig ett sista manligt ögonkast och tryckte min hand med samma inlevelse som en amerikansk politiker. Jag följde honom ut. Det var med en känsla av lättnad jag stängde dörren efter honom.

Visserligen hade han inte fått mig att gå med på mer än jag planerat, men hade han stannat längre är det möjligt att jag slutat som fast anställd väskdängare.

Innan jag öppnade kuvertet hällde jag upp en ny kopp kaffe. Kuvertet var innehållsrikt; fem foton av en söt ljushårig flicka som såg ut som om hon gjorde reklam för schampo, två tattskrivna A4-papper och till sist - femtiotusen i hundralappar. Femtio lappar var ett hyfsat förskott och jag var glad över att jag inte varit taktlös nog att fråga om betalningen.

Stenhammares PM var mycket detaljerat. Det gjorde ett professionellt intryck och jag var säker på att det inte var han själv som sammanställt det. De tre sista dagarna innan Karin försvann var kartlagda timme för timme, men något sa mig att uppgiftslämnaren inte sagt mer än absolut nödvändigt. En gammal rövare som jag vet allt om förhör. Det bästa sättet att ljuga är att berätta hela sanningen utom de avgörande detaljerna.

Hon hade lämnat festivalen frivilligt tillsammans med en kille från ett danskt motorcykelgäng. Jag kunde förstå varför det gjorde hennes vänner oroliga. Jag insåg att jag var tvungen att prata med väninnan som kontaktat Stenhammare. Adress och telefonnummer fanns i kuvertet. Det var för sent att besöka henne samma kväll men jag ringde.

"Anna Klang."

"Jag heter Erik Oskarsson och jag har blivit ombedd av . . ."

Jag insåg plötsligt att jag inte visste vad Stenhammare hette i förnamn och tvekade lätt innan jag fortsatte. ". . . av direktör Stenhammare att undersöka hans dotters försvinnande."

"Och hur tänker du undersöka det?"

Hon lät skeptisk och jag kunde inte förebrå henne för det. Sanningen var att jag inte hade ~n aning om hur jag tänkte hitta tjejen. Innan min tvekan märktes sa jag:

"Det är kanske enklast om vi träffas?"

"Om det kan hjälpa Karin så tar jag ledigt från skolan i morgon."

"Fint. Passar klockan tio bra?"

"Javisst. .

Dagen hade varit givande. Visserligen tycker jag inte om Hugo och hans små lekkamrater, men att få betalt för att åka till Köpenhamn och leta upp en försvunnen tjej var åtminstone mer intressant än att mata ankorna i Pildammsparken.